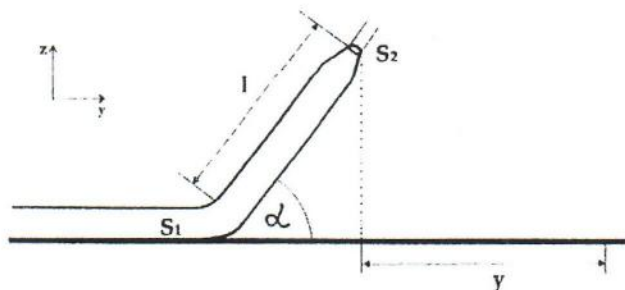

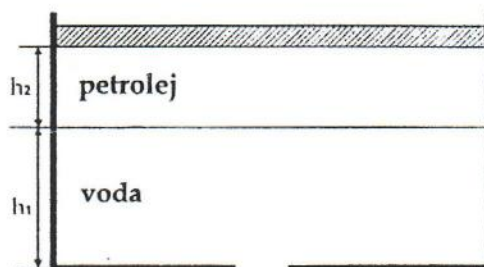
**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И СПОРТА
ДРУШТВО ФИЗИЧАРА СРБИЈЕ
И ФИЗИЧКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

**Регионално такмичење из физике за ученике средњих школа
школске 2002/2003. год.
II разред**

- Гас се сабије адијабат ски тако да је његов крајњи притисак три пута виши од почетног. Гас се затим адијабат ски рашири, повећавајући при томе своју запремину три пута у односу на запремину коју је имао пре сабијања. Адијабат ска константа гаса је $\gamma = 1.3$.
  - Одредити однос почетних и крајњих притисака и запремина гаса.
  - Одредити температуру гаса после прве и друге адијабат ске промене стања ако је гас на почетку имао температуру $t_1 = 27^\circ$. (20 п.)
- У затвореном вертикалном цилиндру налази се клип који може да се креће без трења. Изнад и испод клипа налазе се једнаке количине истог гаса на температури $T_0 = 300K$. Тежина клипа уравнотежена је разликом сила притисака гаса испод и изнад клипа када је запремина горњег дела цилиндра три пута већа од запремине доњег дела. Колики ће бити однос запремина гаса у горњем и доњем делу цилиндра када се температура повиси на $T_1 = 400K$?
Задатак преузет из часописа "Млади физичар" бр. 68. (20 п.)
- Из црева за наводњавање, које са хоризонталом заклапа угао $\alpha = 30^\circ$, излази млаз воде попречног пресека $S_2 = 1cm^2$ (слика 1). Дужина црева од врха млазнице до тачке додира са подлогом износи $l = 2m$, а површина попречног пресека црева у тачки додира са подлогом је $S_1 = 4cm^2$, а притисак воде на том месту $p_1 = 120kPa$. Атмосферски притисак је $p_a = 100kPa$, а густина воде $\rho = 1000kg/m^3$. Наћи удаљеност y на хоризонталној подлози на коју пада млаз воде. Вискозност течности занемарити. (25 п.)
- Колика количина топлоте треба да се доведе количини живе, запремине $V_1 = 10mL$ која се налази на температури $t_1 = 10^\circ C$, да би се њена запремина повећала за 0.5 процената? Температурски коефицијент запреминског ширења живе износи $\beta = 18 \times 10^{-6} \frac{1}{K}$, специфична топлотна капацитивност $c = 140 \frac{J}{kgK}$, док њена густина на температури $0^\circ C$ износи $\rho_0 = 13595kg/m^3$. (15 п.)
- Широка посуда с малим отвором на дну напуњена је водом и петролејом, чије су густине $\rho_V = 1000kg/m^3$ и $\rho_P = 800kg/m^3$. Посуда је затворена покретним клипом чија је површина попречног пресека $S_1 = 0.2m^2$, док му је маса $M = 50kg$ (слика 2). Наћи брзину истицања воде ако је дебелина слоја воде једнака $h_1 = 40cm$, а слоја петролеја $h_2 = 30cm$. Сматрати да је површина пресека отвора на дну суда много мања од површине пресека суда. Занемарити вискозност, а течности сматрати нестишљивим. Истицање течности сматрати ламинарним, а трење између клина и зидова суда занемарити. (20 п.)

Слика 1

Слика 2

Задатке припремила: Зорица Пајовић
Рецензент: др Горан Попарић
Председник комисије: др Мићо Митровић